

Massprotester i Frankrike i april 2016

Under de senaste månaderna har Frankrike skakats av omfattande protester mot ett nytt förslag till arbetslagstiftning. Särskilt under de två första veckorna i april har stora demonstrationer genomförts. I denna artikelsamling ingår artiklar från tidningarna *Offensiv* och *Internationalen*, samt en artikel (med inledning) som översatts från den franska nyhetssajten *Mediapart*.

MF 16/4 2016

Innehåll

Internationalen	1
<i>Europa vakar för social förändring</i>	1
Offensiv	2
<i>Nuit Debout – Frankrike reser sig</i>	2
Mediapart	3
<i>Protester i Frankrike</i>	3
<i>På fötter natten lång, för en ny gemensam historieskrivning</i>	4

Internationalen

Europa vakar för social förändring

Emma Lundström

Internationalen 13/4 2015

Det såg ett tag ut som att luften hade gått ur folkrörelsen för ett annat Europa. Den som de senaste åren rasat över åtstramningspolitik och korruption. Som manifesterades i Indignados, och tog Podemos och Syriza till politisk makt. När Syriza vek sig för Trojkans krav var det många som förutspådde att folket skulle ge upp, inte bara i Grekland.

Men de senaste dagarnas omfattande protester på olika håll i den imploderande unionen har med allra största tydlighet visat att folket inte stillatigande tänker se på när korruptionen bland makthavarna och kapitalet når nya höjder. Avslöjandena kring de så kallade Panamapapprena fick Islands folk att samlas i massprotester som har fått landets premiärminister att avgå, kanske, till slut, även resten av regeringen.

I lördags ledde samma ”papper” till att tusentals människor demonstrerade i London med krav på David Camerons avgång, eftersom även denna ledare har kunnat kopplas till Panama-skandalen. I Aten har det varit omfattande protester mot flyktingavtalet mellan EU och Turkiet, och demonstranterna har krävt öppna gränser och respekt för asylrätten.

Men det är inte bara skatteflyktshärvan och flyktingfrågan som har fått människor runtom i Europa att inta gator och torg med krav på förändring. I Frankrike växer just nu en revolutionär rörelse som på många sätt liknar spanska Indignados. Den har fått namnet Nuit Debout och sedan den 31 mars har den samlat tusentals människor över hela Frankrike i Occupyliknande manifestationer.

Nuit Debout började när demonstranter fortsatte att ockupera Place de la République efter en manifestation på torget i centrala Paris. Rörelsen bygger på etablissemangskritik och är ett resultat av flera olika kamper som strålat samman och kräver social förändring. Ett av de främsta kraven är att den franska regeringen slopar de arbetsmarknadsreformer som den håller på att driva igenom. Reformen som sägs minska den omfattande arbetslösheten men som i realiteten gör det lättare för företag att sparka arbetare. Förutom den nya arbetsrättsliga lagstiftningen, reagerar rörelsen på det pågående undantagstillståndet, säkerhetspådraget efter förra årets terroristattacker, de nya övervakningslagarna och regeringens växande brist på lyhördhet inför folkets oro och krav. Men rörelsen protesterar även mot sådant som skatteflykt och tvångsavvisningar. I en tid när hat, hot, skrämselfpropaganda och slutenhet är vardagsmat i Europa har den här rörelsen ett fredligt motto: ”Inget hat, inga vapen, inget våld.”

Nuit Debout betyder ungefär ”att vaka”. Det är också vad demonstranterna gör. De håller nattliga möten på torg runt om i Frankrike. Diskuterar frågor som skatteflykt, medborgarlön, bostäder och flyktingpolitiken. Oftast går det lugnt till men det har varit en del sammandrabbningar med kravallpolis under helgen. Rörelsen består av studenter, arbetare, konstnärer, pensionärer och föräldrar med sina barn. Människor som tycker att Francois Hollandes regering inte hanterat de riktiga problemen: arbetslösheten, klimatförändringarna, ett samhälle på väg käpprätt åt helvete. Människor som känner sig svikna av Hollande och Socialistpartiet. Arbetsmarknadsreformerna var sista droppen. Den har både lyckats skaka om den franska regeringen rejält och sprida sig till flera andra länder runtom i Europa. Parallellerna går att dra inte bara till Occupy och Indignados, utan även till rörelsen kring Bernie Sanders i USA. Precis som i USA upplever många av dem som deltar i protesterna i Frankrike att systemet

inte fungerar. ”Politiken känns trasig”, sade den 22-åriga juridikstudenten Cécile till brittiska Guardian i lördags.

Lagförslaget om ändringar i arbetsrätten beskrivs som den franska regeringens sista försök att få den kollapsande ekonomin på fötter före nästa års presidentval. Det ska behandlas i det franska parlamentet den 3 maj och många fackföreningar har manat till strejk den 28 april. Vissa fackföreningar vill förhandla om reformerna medan andra kräver att lagförslaget dras tillbaka helt. De kräver en lagstiftning som skyddar arbetarna, inte företagen. Samtidigt fortsätter rörelsen för ett annat Europa att växa.

Offensiv

Nuit Debout – Frankrike reser sig

Elin Gauffin

Offensiv 17/4 2015

En ny form av Occupyrörelse sprider sig i Europa, sprunget ur rörelsen mot Frankrikes nya arbetsmarknadslag. 60 torg i Frankrike, med spridning till Belgien, Spanien och Tyskland, fylls varje natt med människor under parollen Nuit Debout som betyder ”Resning i natten” alternativt ”Uppe hela natten”.

I lördags (den 9 april) gick även den sjätte protestdagen mot lagförslaget på drygt en månad av stapeln. 100 000 demonstrerade i Paris, parallellt med demonstrationer på 200 platser runt om i landet.

Nuit Debout startade samma dag som den senaste stora strejken, den sista mars, på alla protesters plattform i Paris – Place de la République. De första dagarna samlades upp till 1 000 varje kväll, nu närmare 2 000. Offensiv har talat med Alex Rouillard och Cécile Rimboud från Rättvisepartiet Socialisternas systerparti Gauche Révolutionnaire som dagligen deltar i kampen.

Hur var stämningen på senaste demonstrationen?

– Det var en glad stämning och ännu stridbar efter en månads kamp, säger Cécile och fortsätter:

– Det var dock färre på lördagens demonstration eftersom den inte ägde rum under arbetstid, det vill säga inte en strejk. Många håller med om att det behövs en generalstrejk, en långvarig strejk och inte bara några protestdagar. Det är fortfarande påsklov för många studenter och elever och ändå deltar de beslutsamt i protesterna och tänker inte ge upp än.

– Den verkliga referenspunkten för folk är demonstrationerna som ägde rum den 31 mars, då det var en strejkdag. 1,2 miljoner människor deltog. De senaste demonstrationerna var något mindre, men det är logiskt, då de mer var till för att hålla ångan uppe till den stora kammånaden i maj, berättar Alex.

Båda håller med om att rörelsen fortfarande växer. Fler och fler lokala fackföreningar och ungdomsgrupper tar uttalanden för en allomfattande generalstrejk, ”som blockerar allt”.

– Det finns ett växande tryck på fackföreningen CGT:s ledning att sätta ett datum för en sådan strejk. Den ”nationella studentsamordningen” med valda representanter från 29 universitet kräver detta och knyter band med fackföreningsrörelsen. Den 12 april har studenter en solidaritetsdag med tågförare, säger Cécile.

Att de franska ungdomarna driver på protesterna är väldigt glädjande nyheter för hela Europa. *Offensiv* har tidigare skrivit om den arbetsmarknadslag som kommer att göra det mycket

lättare för företag att sparka folk, den så kallade El Khomri-lagen, vilket slår hårdast mot ungdomar där redan en av fyra är arbetslösa. Ungdomarna återupptar den kamptradition som för tio år sedan ledde till att ett liknande förslag, CPE, hamnade i papperskorgen.

Kampen utmanar företagen som försöker skaffa sig mer makt. Politiskt är det första gången en så omfattande arbetar- och ungdomskamp går emot en socialdemokratisk fransk regering. 71 procent av befolkningen stödjer rörelsen enligt opinionsundersökningar.

Att en sådan rörelse kan äga rum bara några månader efter det senaste terrordådet och samtidigt med nyheter om terrorister i Belgien är en styrkeuppvisning. Till exempel gäller fortfarande undantagstillståndet. Nu kommer istället klassfrågorna i förgrunden, vilket underminerar Front National och Marine Le Pens rasistiska dimridåer.

– I 70 universitet organiseras ”assemblées générales”, folkliga generalförsamlingar/stormöten. Störst är de i Université Paris 8 och Rennes universitet. Ett skikt av unga har i Nuit Debout för första gången tillfredsställt sin törst efter politiska diskussioner och praktiska beslut, berättar Alex.

– Ibland är det lite förvirrat, men debatterna på Nuit Debout är genuina och mycket öppna. De är revolutionära på det sättet att de ifrågasätter det kapitalistiska systemet i alla dess aspekter och varje gång kommer till slutsatsen att det behövs en systemförändring.

Aktivisterna räknar dagens datum (den 11 april) som den 42 mars, då de menar att april kan inte börja då tiden frystes när Nuit Debout föddes den sista mars. De preciserar inte sina krav, men diskuterar arbetslöshet, hemlöshet, korruption, antikapitalism och revolution. De samlas vid klockan 18.00 och sjunger revolutionära sånger och diskuterar till midnatt eller gryning varje natt. Inte bara studenter, utan också föräldrar, arbetare, konstnärer och pensionärer deltar. Polisen har brutit upp flera Nuit Debout, men de kommer tillbaka efter några timmar.

Nuit Debout har likheter med Indignadosrörelsen i södra Europa 2011 som i sin tur inspirerade Occupyrörelsen i USA. Båda rörelserna baserade sig på torgockupationer som gav utlopp för många behov av att få tala ut. ”Utan ledare”, poängterar olika tidningar. Men egentligen kommer alla riktiga kamper underifrån, utan att några ledare måste beordra dem. Däremot behövs en ledning, ett riktmärke, för att ta kampen vidare.

– **Gauche Révolutionnaire säger** att fackföreningarna centralt, men också lokalt, måste sätta ett datum för en generalstrejk. Vi uppmanar varje del av arbetarklassen att ta fram sina viktigaste krav och lägga till dem i motståndet mot El Khomri-lagen för att rikta in sig på hela regeringens politik. Regeringen är lika rutten som lagen. Vi lägger vikt vid att rörelsen måste vara mångfacetterad, men ha sin bas bland ungdomar och arbetare.

Vi avslutar med att konstatera hur obefintligt svensk media har rapporterat om rörelsen och att även fransk media tonar ned den. Alex hittar förklaringen i hur genuint rädd regeringen och även kommun- och regionpolitiker är för de frön av antikapitalism som kampen bär med sig.

Mediapart

Protester i Frankrike

Björn Erik Rosin

Det startade den 31 mars på Place de la République i Paris för att sedan spridas runt om i Frankrike. För dessa unga, och inte alltid fullt så unga, som bestämt sig för att ”återta ordet på allmän plats”, är inte mars månad över än. ”Idag är det den 45 mars ...”

Det spontana i församlingen, på kvällen efter en demonstration mot arbetsmarknadsminister Myriam El Khomris förslag till ny arbetslagstiftning, som bl a går ut på att göra det enklare att avskeda, för tankarna till *Los Indignados* i Madrid eller *Occupy Wall Street* i New York.

Först i Paris, sedan Strasbourg, Lyon, Nantes, Toulouse och Rennes satte sig anhängarna till denna medborgarrörelse ner, lyssnade och diskuterade kväll efter kväll. Med en enda paroll: ”Återta ordet på allmän plats”.

Sakta men säkert växte *Nuit Debout* (ung. Uppe hela natten) i omfattning. Enligt polisen hade 20 000 samlats på Place de la République under förra helgen (8-10 april). Och även om mobiliseringen inte är lika stor i andra städer är det viktiga något annat.

Nationalekonomen och filosofen Frédéric Lordon har blivit något av rörelsens inofficiella språkrör [Lordon har ekonomiskt rötterna i den sk regleringsskolan och står för en oförsonlig kritik av den nyliberala ordningen i Frankrike och inom eurozonen. På filosofins område har han framför allt lyft fram Spinoza]. Enligt honom handlar initiativet om att ”ändra spelreglerna” och komma med ett trovärdigt alternativ till makthavarna. Inför en stor publik lade han den 3 april fram sin syn: ”Jag säger att vi måste skriva vår egen konstitution, en konstitution för en social republik, raka motsatsen till den ordning vi lever under idag.”

Rörelsen är nu inne på sin tredje vecka. Att samlingarna flyttats från Place de la République till järnvägsstationen Gare Saint-Lazare eller att motståndarna börjar hytta med det rådande undantagstillståndet tycks inte förändra mycket. *Nuit Debout* verkar mer än väl vara på fötter.

På fötter natten lång, för en ny gemensam historieskrivning

Christian Salmon

Mediapart, 8 april 2016

Rörelsen mot den nya arbetsmarknadslagen håller på att omvandlas till en allmän misstroendeförklaring gentemot de politiska institutionerna. Och skandalen kring Panama-dokumenterna har gjort sitt för att misstroendet ska blossa upp fullständigt: ett misstroende mot den allmänna debatten, mot demokratin.

Folkens historia har, precis som kärlekshistorier, sina upp- och nedgångar. Perioder med låg intensitet där livet tycks vara dystert. Och sedan, ögonblick av hög intensitet, som cynikerna betecknar som irrationella, ögonblick som inte kommer med några färdiga lösningar, men banar väg för nya möjligheter. Revolutioner är blixtförälskelser, som senare kan betraktas som illusoriska, men som på djupet omvandlar vårt sätt att se, vår relation till tid och rum.

Och plötsligt stöter vi nu åter på medborgaren som såg ut att vara försvunnen i enfaldiga valkampanjer, den sort då vi förväntas välja en kandidat som ett varumärke, som uttryck för en vilsegången sympatyttring. Och så har vi nu politiken tillbaka, inte som någon tv-serie utan som ett ögonblick av intensiv debatt: *House of words* snarare än *House of cards*, ”la Casa de la Palabra”, eller det ordets träd som kreolska berättare och afrikanska samhällen brukar tala om. För, det hade man ju glömt, det finns ingen annan form av demokrati än en spontan och vredgad folksamling. Det är där den stora medborgardebatt uppstår som utgör grunden för demokratin.

Inget kan vara svårare att ringa in eller att definiera eller ens namnge än en folksamling utan ledare och utan program, som livnär sig själv och skapar sig ett namn genom sina kontakter, sina möten, genom den samlade effekten av nyfikenhet, attraktionskraft, förmåga att väcka sympati.

Medierna har svårt att fatta eller skildra det som pågår på Place de la République. Svårt också att hitta ett namn på det man ömsom kallar ”rörelse”, ömsom ”mobilisering”, eller som man

försöker hitta paralleller till. Det har jämförts med rörelsen mot lagen om ungdomsarbeten [2005], eller protesterna mot lagen om samkönade äktenskap, och risken är stor att man därmed missar det helt nya i något som ingen hade kunnat ana. Men sådana svårigheter innebär inget negativt. Snarare tvärtom.

Än så länge handlar det bara om något provisoriskt, en skiss till en rörelse, oerhört utopisk, som man får se upp med att övertolka eller pressa in i alltför tillyxade historiska paralleller, oavsett om man talar om arabvåren eller ockupationsrörelserna i Madrid och New York. De förra hade en diktatur mot sig och störtade den, de senare fördelen av att vara något helt nytt och har också fått politiska konsekvenser som *Podemos* eller Bernie Sanders kampanj.

Man får inte ge rörelsen i Frankrike sådana ambitioner, och inte heller hoppas att den skulle ge näring åt eller stärka den enes eller andres valkampanjer. Den är sig själv nog, i vad den uttalar och tillkännager: ett skiljande, inte mellan kyrka och stat, utan mellan Ecclesia och Stat, med Ecclesia i den atenska betydelsen av församling av medborgare.

Regeringen och medierna går som katten kring het gröt: tar man ställning för tidigt är risken stor att man hamnar på fel sida av historien, bland medbrottslingar, sina vanliga nätverk. Risken är stor att bli frånåkt av denna rörelse. Hur ska man kunna punktera trovärdigheten hos denna växande rörelse på samma sätt som man lyckades med 1968?

Plötsligt börjar det gå upp för makthavarna att den stabila kraften bytt sida. Den politiska mognaden också. Slut på turerna inne i socialisternas partihögkvarter. Den sista restprodukten där, premiärminister Manuel Valls, gör allt för att spela på rädsla, att splittra, hitta skillnader över allt, för att till sist på Théâtre Dejazet, bara ett stenkast från "uppesittarna" på Place de la République, tillgripa salafisterna för att skrämmas med. Samma kväll följdes debatterna bland "uppesittarna" genom *streaming* på appen Periscope av en rekordpublik på upp till 80 000, under kvällen hade 380 000 varit inne på appen. Siffror som får de tomma bänkraderna i våra parlamentariska församlingar att blekna av avund.

Således har vi å ena sidan en politikerklass som är utmattad, frånvarande, i avsaknad av liv, som bara bryr sig om att bli omvald, dvs. sin överlevnad; å andra sidan, medborgare som hungrar efter debatt, diskussion, demokrati. Å ena sidan de politiska institutionerna med sina församlingar och sin exekutiv, sin dagordning, sitt system för att trygga tillväxten av elit; å andra sidan väljare som vänder sig bort från detta och som skapar villkor, forum och former för den offentliga debatten. Det är det paradoxala med våra västliga demokratier, som fiskar ruttar de uppifrån och återföds nedifrån. Demokrati på fötter.

Explosion av misstroende

I november 1960 beskrev författaren Norman Mailer i en artikel i tidskriften *Esquire* den klyfta, som sedan andra världskriget uppstått "mellan det verkliga, konkreta och oerhört tråkiga politiska livet och en underjordisk rörelse av romantiska, individuella, outnyttjade önskningar, denna koncentration av extas och våld som utgör dt liv amerikanerna drömmer om." En psykopolitisk situation, som Mailer sammanfattade på ett lysande sätt. "Mysterierna retas upp av fakta". Det är en exakt diagnos av vårt politiska läge, våren 2016.

Efter två presidentperioder av social tillbakagång, massarbetslöshet, och som krönts av det misslyckade försöket att beröva vissa medborgare nationaliteten och en dödfödd arbetsmarknadslag är fakta på väg att omintetgöra de mest skickligt fabricerade myter. Makthavarnas nyliberala trollkonster, där man mot alla fakta hävdar att rikedomar alls inte ska delas på utan flödar uppifrån och neråt, har avslöjats genom explosionen av ojämlikhet. Massarbetslöshetens spöke har blivit verklighet. Den politik som påstår sig kunna minska den genom att organisera recessionen på europeisk nivå och göra det lättare att avskeda lurar inte längre någon.

Demonstranterna mot arbetsmarknadslagen har inga problem med att kryptera förslaget eller att avslöja trollkonsterna: ”Nio år räcker, avgå Sarkozy!”, [Sarkozy var president 2007-2012, men hans politik har fortsatt under det socialistiska styret, ö.a.] hette det ironiskt på ett plakat med en travesti på parollen ”Tio år räcker” från Maj -68.

De lutar sig mot ord som ”*dela gemensamt*” och ”*solidaritet*”. Och så mycket mer beslutsamt som de orden i 30 år vanhedrats av politikerna, eller förvanskats av den nyliberala drömfabriken. Här har vi medborgaren tillbaka igen, upplyst, krävande, de som vänt sig ifrån politiken men som kommer tillbaka på ett annat sätt och med en egen agenda, utan att invänta något val. Och samtidigt upptäcker man att de har ilsknat till.

Detta är det bästa tänkbara svaret på den politiska ”storytelling”, som invaderat det politiska livet i Frankrike sedan 2007. En symbolisk kollektiv handling som går långt utöver vad alla handböcker i kommunikation lär ut, de som handlar om ledarnas *success stories* och *timing* i valkampanjer. Denna ”storytelling” har, trots alla François Hollandes löften inför presidentvalet 2012, också efter Sarkozys år vid makten fortsatt att fjättra demokratin i en härva av auktoritära infall och oxymoroner från premiärminister Valls håll: frihet inskränkt till säkerhet, rättsstat hopblandad med undantagstillstånd, en exemplarisk demokrati med konton i Schweiz, asylrätten trampad på, försök att beröva personer med dubbelt medborgarskap på ett av dem, en arbetsmarknad utan rättigheter ...

Och det fattades bara att skandalen med Panamadokumentet skulle rycka slöjan av eliten och deras dubbelspel för att all verklig tilltro till dem skulle kraschlanda: misstro mot vad som sägs offentligt, mot demokratin, men också misstro mot institutionerna och formerna för demokratin.

Misstro är något instabilt och svårt att uppfatta med blotta ögat, men sedan 2008 sprider den sig som en gas: inte bara mot denna impotenta regering, som inte ens lyckas få igenom sina lagar och konstitutionella reformer, utan mot hela det politiskt-mediala system som ägnar sig åt att blunda för framtiden och koncentrera sig på nästa presidentval, enda sättet att försöka återvinna förtroendet bland väljarna. De fem åren mellan varje val räcker inte längre för att återskapa förtroendet för de styrande. De behöver en förlängning, lite ”nyemissioner”, primärval mellan två ordinära val för att undvika ”tomheten”, kraschen.

Men misstroendet mot politiken har en lång historia. Det är resultatet av tre företeelser. Den första handlar om politiken. Den andra om statens sätt att fungera. Den tredje om den politiska scenen.

1. **En statsman** framstår idag mindre som någon med auktoritet och mer som en konsumtionsvara. Mindre som någon som skapar normer än som en produkt av masskulturen. Sedan finansmarknaderna avreglerats och staten skalats av har 1980-talets nyliberala revolution slukat upp det politiska utrymmet, och dömt politikerna, i vacuumförpackning, att oupphörligt simulera och omprogrammera sig.
2. **Den politiska scenen** har förflyttats: från platser för överläggningar och politiska beslut, möten med politiska partier, valda församlingar, ministerier, till nya områden för att skaffa sig legitimitet (tv, medier, internet). Mediernas tidsschema har ersatt de långa överläggningarna. Den politiska agendan har lämnat plats åt en medial agenda.
3. **Utövande av makt** är numera, efter att ha blivit av med möjligheterna att agera, identiskt med ett komplicerat framträdande, där gamla tiders retoriska lagar och talekonst förenas med ny informations- och kommunikationsteknologi. Ju mer en politiker exponerar sig i medierna, desto mer bli han/hon uppslukad av det. Scenen för detta är televisionen, där en politiker förväntas framträda och där det hela förvandlas till en kannibalistisk ceremoni.

De rörelser som uppstått på internet och på gatan handlar om något mer än protester mot arbetsmarknadslagen. Det handlar inte om protester mot den ena eller andra delen av lagförslaget, utan om lagstiftarens företrädesrätt, dennes rätt att lagstifta och vad lagen kommer att medföra för våra liv. En banderoll på Place de la République uttrycker detta med kraft: ”*Våra drömmar ryms inte i era valurnor*”. Protesterna är ett mått på misstroendet mot regeringens politik. Och på sätt och vis utgör de en form av ”medborgerligt kreditvärderingsinstitut”.

Vad är det som ”uppesittarna” uttrycker varje kväll på sina stormöten? Sitt misstroende. Vad säger de i sina rapporter och resolutioner? Att makten inte längre är legitim. Vi sänker dess kreditvärde. Med vilken rätt? Med samma rätt som banker och kreditvärderingsinstitut. Finansmarknaderna baserar sig på trovärdighet, de är beroende av bedömningar av aktiernas framtida värde. Och den sortens bedömningar får avsevärda effekter. De kan öka på skulder och berika långivare och tvingar skuldsatta folk att dansa kring noteringarnas totempåle.

Samma gäller för den politiska kreditmarknaden. ”Uppesittarna” får politikerklassen att dansa runt sin trovärdighets totempåle. Svikna löften, fordringar som inte respekterats, målsättningar som försvunnit. De har förstått att politiken är beroende av förväntningar på politikernas framtid, det som opinionsmätningarna kallar för deras framtidspotential. Om uppesittarna inte har någon konstituerande makt har de i varje fall möjlighet att avsätta de styrande, att sänka deras notering. De satsar på minskat förtroende. Det har gått fyra år sedan François Hollande valdes till president, nu förklarar de honom illegitim. Hur går de till väga? Det är vad som kan beskådas kväll efter kväll på Place de la République, en munter tillställning ...

Hashtagen #*onvautmieuxqueca* [vi är värda något bättre] satte bollen i rullning på sociala medier. Den rullade ut på gator och torg som om alla de röster som manifesteras på internet på allmän plats funnit rätt akustik och frekvens. En rapmusikliknande mosaik av berättelser och känslor svämmade över sociala medier, en akustisk spiral via appen Periscope, twittrande och Facebook. Röster som mediernas normalt formaterade universum gör ohörbara, bortglömda, utspridda.

Söndagen den 3 april/34 mars återutsände appen Periscope fem timmar av debatter, en lång flod av ord i trots mot den sedvanliga retoriken vid stora möten eller politiska debatter. Man kan mer föreställa sig än se hundratals personer sittande, andra stående, en balett av händer som fladdrar för att rösta eller instämma, för att inte tala om två händer i förgrunden som översätter till teckenspråk. Det handlar inte om att förföra eller övertyga, inte ens vid närmare anblick om att uttrycka sig, den händelsernas dramaturgi som utspelar sig vara kväll är mer fråga om att kunna lyssna.

Om man vill hitta någon motsvarighet får man söka den i de kampanjer Manuela Carmena i Madrid och Ada Colau i Barcelona bedrivit. Där bröt man med koderna för traditionell politik och återknöt banden med allmän plats genom ”kampanjer för att lyssna” och där medborgarna placerades i centrum för demokratin. ”*Att regera är att lyssna*”, som Manuela Carmena sade under valkampanjen i Madrid.

På sin blog skriver Emmanuel Rubio: ”Mörkret har fallit sedan länge, små grupper på marken. Mer eller mindre regelbundna cirklar bildas. Stående hör man ingenting; man måste sätta sig för att uppfatta de meningar som utväxlas. Det är redan ett utrymme - förvånansvärt på det enorma torget. Och mjuk, för här slår man vakt om ordet. Man skriker inte. Man tycks mumla hela tiden. Hela tiden talar man om sättet att tala. Om talarordning, representativitet. Händer sträcks upp. Man anmäler sig och talar ett tag. Man lyssnar.”

Det som pågår på Place de la République handlar om samverkan i ett kollektiv, om hur man delar på allt, om hur man ska komma till tals och få spridning. Och inget är svårare att kontrollera eller motverka än en sådan ledarlös rörelse, utan inriktning på något projekt,

program eller någon politisk agenda. Hur ska det gå till att få tag om den? Hur ska det gå till att hitta namn och ansikten i denna församling, som misstror namn och ansikten, som kväll efter kväll, natt efter natt, samlas vid ordens träd vid statyn på Place de la République?

Det går inte att ta till den gamla tangon om spontanitet och organisation eller hitta på nya namn för det som pågår ... För dem som ockuperar Place de la République handlar det om att få allt på plats: rikta försöken till samordning åt rätt håll, inte mot någon makt att erövra eller folkmassor att organisera, utan på att bygga upp en levande helhet som kan växa i styrka och intensitet så länge man inte börjar hänge sig åt mål som är den främmande. Det är ett uttryck för ett bejakande av livet och inte någon dröm om allmakt.

Det är så en ny social rörelse känns igen: den noterar misstroendet mot gamla maktformer och skapar utrymme, tid och former för en ny demokratisk frigörelse. Inte någon ny "storytelling" från vänster, utan ett nytt sätt att lyssna och förstå. En ny akustik och ny grammatik grundad på en trefaldig förflyttning av den offentliga debatten:

1. **En förflyttning av scenen** från suveränen och medierna till ett forum, den allmänna platsen.
2. **Ett nytt synsätt**; en annan relation till tid och rum. En period är på väg att avslutas, nästa har ännu inte börjat. Mellan de båda tvekar historien, almanackan står och hackar. Varje revolution har börjat med att förändra almanackan, att försätta sig i en ny tid, och "uppesittarna" har inte missat detta ... 32, 33, 34, 35, 36 40 mars.
3. **En viss demokratisk inställning** som kastar hierarkier över ända, mellan makthavare och underställa, mellan det ädla och det banala, mellan högt och lågt ...

Långt från de "språkelement" som gör politiken förkalkad, återvänder språket till sina källor, erinrar sig Rabelais, Villon, exploderar i överdrifter, råhet, förvånas över sin uppfinningsrikedom, frossar i upprepningar, variationer. Det handlar inte om att skriva något program, utan om att återge orden dess innebörd, dess rättigheter.

Från politik till litteratur är avståndet inte så stort när de högsta kraven ställs och de kommit i närheten av sitt existensberättigande. Det skapar nya möjliga världar, utforskar språk och möjligheter till liv, hittar på nya sätt att befolka världen ...

När de anspråken går förlorade förlorar politik och litteratur i värde: politiken blir till skådespel och en följetong av personliga öden. Den vardag medierna bjuder på blir ett glasstak för vår fattiga kollektiva fantasi. Att skapa ett folk på politikens eller litteraturens fält innebär att skapa liv i ett samhälle i vardande och de former detta kan ta sig: stormöten på nätet, demonstrationståg och protester, digital mobilisering, rådslag, konserter ... Det innebär att uppvisa variation och inte någon enda sanning, en framtid. Inte för det "folk" valsociologer talar om, inte det folk som man undersöker, som en patient, som opinionsinstitutet gör. Inte ens det vänsterns folk som en del politiker drömmer om.

Under decennier kan denna kraft försvinna från Historiens scen för att sedan dyka upp på ett överraskande sätt under nya former. Det är den grundläggande uppgiften för både litteratur och för sociala proteströrelser. Båda gör nya världar möjliga. Rätten att ge sitt liv ett innehåll, de former detta kan ta sig i samverkan med andra, makten att göra sig till subjekt för en gemensam framtid. Inte bara genom att göra motstånd utan genom att skapa en ny historia. *"Våra drömmar ryms inte i era valurnor."*

Översättning: Björn Erik Rosin